

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัย เรื่อง แผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ และได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง แผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปี 2559 สรุป ได้ดังต่อไปนี้

- 1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ขาดการส่งเสริมจากชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ทำให้การบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดประสิทธิภาพ และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของศูนย์ขาดประสิทธิภาพไม่สามารถนำมาใช้ดำเนินงานได้เพราะขาดการสนับสนุนจากทุกฝ่าย

- 1.2 ด้านบุคลากร พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กขาดประสบการณ์ในงานเพราะส่วนใหญ่จบการศึกษาไม่ตรงสาขาที่ศูนย์ต้องการ ครูผู้ดูแลเด็กไม่ได้รับการส่งเสริมในด้านความรู้วิชาการที่เหมาะสม จำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นการดูแลไม่ครบถ้วน และครูไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านสังคมของชุมชนทำให้การประสานงานระหว่างศูนย์และชุมชนขาดประสิทธิภาพ

- 1.3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า สนามเด็กเล็กมีพื้นที่จำกัด แต่จำนวนเด็กเพิ่มมากขึ้นเครื่องเล่นอุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอ ขาดการสนับสนุนในด้านงบประมาณเพื่อการซ่อมแซม เป็นอันตราย อาคารเรียนเก่าชำรุด ไม่ได้รับการซ่อมแซมบำรุงรักษา ไม่สามารถใช้งานได้ในบางจุด อาจเกิดอันตรายต่อเด็ก

1.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดประสบการณ์แก่ข้าราชการไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด การจัดทำหลักสูตรแก่ข้าราชการ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผลการจัดประสบการณ์ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กำหนด

1.5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า การติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ หน่วยงานไม่ได้รับการสนับสนุน คณะกรรมการใช้ชุดเดิมทำให้การทำงานไม่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่กำหนด ชุมชนไม่เข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องเด็กปฐมวัย ไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาเข้ามาร่วมกิจกรรมเพราะต้องทำงานหาเลี้ยงชีพ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีน้อยหมู่บ้านที่อยู่ไกลจึงลำบากผู้ปกครองในการเดินทางมาส่งนักเรียน

2. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปได้ดังนี้

2.1 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.1.1 การประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร กิจกรรมต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีน้อยไม่ทั่วถึง เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมวันเด็ก วันไหว้ครู

2.1.2 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรให้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เพียงพอ

2.2 มาตรฐานด้านบุคลากร

2.2.1 ครูจบไม่ตรงกับวิชาเอกที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดคือ วิชาเอกปฐมวัย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28

2.3 มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

2.3.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีสนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นไม่เพียงพอสำหรับเด็กทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการของเด็ก

2.3.2 บริเวณทำกิจกรรมของเด็กต่ำกว่ามาตรฐานกำหนดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น คือ 2 ตารางเมตรต่อ 1 คน

2.3.3 จำนวนห้องน้ำมีไม่เพียงพอต่อเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.3.4 อาคารเรียนไม่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ หลังคาต่ำ ร้อนอบอ้าว

2.4 มาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

2.4.1 ยังใช้หลักสูตรตัวอย่างของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งยังไม่ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น

2.4.2 การจัดกิจกรรมหลายอย่างยังไม่สมบูรณ์เนื่องจากขาดแคลนวัสดุสื่อการเรียนการสอน

2.4.3 ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน เจ้าหน้าที่ นิเทศการปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.5 มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

2.5.1 ขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบด้านการบริหารจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมภายใน ภายนอกอาคาร ซึ่งปัจจุบันอาคารได้มีสภาพ ชำรุด ทนุโทรม หลังคาต่ำเกินไป หน้าร้อนอากาศอบอ้าวทำให้ร้อนมาก หน้าต่ามีน้อยทำให้อากาศถ่ายเทไม่สะดวก ห้องเรียนมีแสงสว่างไม่เพียงพอ และห้องเรียนโล่งไม่แบ่งเป็นสัดส่วน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนของเด็ก

2.5.2 ขาดการมีส่วนร่วมในการประเมินผู้ดูแลเด็กผู้ประกอบอาหารและผู้ทำความสะอาด ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.5.3 ขาดการมีส่วนร่วมส่งเสริมจัดทำหลักสูตรพัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งจัดทำแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กให้เหมาะสมตามวัย เหมาะสมกับท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

2.5.4 เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน้อย

2.5.5 ขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ แผนงาน และวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.5.6 ขาดการมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ดูแลความปลอดภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การสอนภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.5.7 ขาดการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.6 มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.6.1 ผู้ปกครองส่วนมากมักเดินทางไปทำงานต่างจังหวัด โดยปล่อยเด็กไว้กับญาติ เช่น ตา ยาย ทำให้เด็กขาดความอบอุ่น และเกิดปัญหาตามมาหลายด้าน เช่น ด้านอารมณ์ – จิตใจ และการแสดงออกของเด็ก (เด็กได้รับความอบอุ่นน้อย)

2.6.2 ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม เพราะต้องทำงานหาเลี้ยงชีพ

2.6.3 การเดินทางมาโรงเรียนของเด็กไม่สะดวกเพราะบ้านอยู่ไกล

3. ผลการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

3.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งการเรียนรู้ ควบคู่คุณธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 พันธกิจ (Mission)

- 3.2.1 ส่งเสริมการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 3.2.2 ส่งเสริมบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 3.2.3 ส่งเสริมอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 3.2.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนการสอน
- 3.2.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 3.2.6 ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.3 เป้าประสงค์

- 3.3.1 พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ
- 3.3.2 บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 3.3.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่าอยู่มีความมั่นคง ปลอดภัย เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้
- 3.3.4 เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
- 3.3.5 ชุมชนและหน่วยงานทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก
- 3.3.6 ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลักดันเครือข่ายในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.4 ประเด็นยุทธศาสตร์

- 3.4.1 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ
- 3.4.2 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพสูง
- 3.4.3 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย
- 3.4.4 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- 3.4.5 ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- 3.4.6 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.5 ตัวชี้วัด

- 3.5.1 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ
  - 3.5.1.1 ร้อยละของความพึงพอใจ ของครูผู้ดูแลเด็กและชุมชน

- 3.5.1.2 ร้อยละของของบุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ฯ
- 3.5.1.3 ร้อยละของบุคลากรที่เข้าร่วมประชุม
- 3.5.1.4 มีการประชุมคณะกรรมการของศูนย์ฯ ภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- 3.5.1.5 มีการประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 3.5.1.6 มีการประชุมคณะครูผู้ดูแลเด็ก เดือนละ 1 ครั้ง
- 3.5.2 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพสูง
- 3.5.2.1 ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก ที่จัดกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับ
ศักยภาพของผู้เรียน
- 3.5.2.2 ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็กมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น
- 3.5.2.3 หัวหน้าศูนย์ฯ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ให้มีระบบการบริหาร
จัดการที่ดี
- 3.5.2.4 ร้อยละของครูผู้ดูแลเด็ก ที่เข้าร่วมการอบรมและศึกษาดูงาน
นอกสถานที่
- 3.5.2.5 คณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ (ร้อยละของความพึงพอใจ ของครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครอง)
- 3.5.2.6 การมีส่วนร่วมขององค์กร บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้เกี่ยวข้อง
- 3.5.2.7 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ มีจิตสำนึก มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงาน
อย่างมีศักยภาพ
- 3.5.2.8 ส่งเสริมบุคลากรในการแสวงหาความรู้ ทักษะ ที่เกี่ยวกับการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
- 3.5.3 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย
- 3.5.3.1 มีการตกแต่งอาคารศูนย์ฯ ให้สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย มี
สื่อสนับสนุนพัฒนาการเด็กครบทั้ง 4 ด้าน
- 3.5.3.2 ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคาร เช่น ห้องน้ำ
ห้องส้วม ห้องอาบน้ำ บริเวณล้างหน้า แปรงพื้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 3.5.3.3 พัฒนาสิ่งแวดล้อมศูนย์ฯ ให้สวยงาม และเอื้อต่อการส่งเสริม
พัฒนาการเด็ก โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วม
- 3.5.3.4 ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำสะอาด ไฟฟ้าให้แสง
สว่างเพียงพอ พัดลมมีใช้เพียงพอ

3.5.4 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

3.5.4.1 พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็ก และบริบทของท้องถิ่น

3.5.4.2 พัฒนาสื่อ อุปกรณ์ ศูนย์ฝึกพัฒนาการต่าง ๆ ให้ใช้ได้สะดวก

และเป็นปัจจุบัน

3.5.4.3 ส่งเสริมและพัฒนาลักษณะนิสัยเด็ก ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ให้เกิดความสามัคคีในการอยู่ ร่วมกัน

3.5.4.4 ส่งเสริมการแสดงผลงานด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและ

ประเพณีที่ดั่งงามของท้องถิ่น

3.5.4.1 พัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เน้นเด็กเป็น

สำคัญ

3.5.5 ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

3.5.5.1 อัตราการมีส่วนร่วมในการสนับสนุน และพัฒนาของผู้อุปถัมภ์

แต่ละประเภท

3.5.5.2 อัตราส่วนครูผู้ดูแลเด็ก : นักเรียน

3.5.5.3 ร้อยละของครู/บุคลากร ที่ได้ปฏิบัติงานตรงตาม ความรู้

ความสามารถ

3.5.6 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.5.6.1 ชุมชนและผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การ

เรียนรู้ และตรวจสอบคุณภาพการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้

3.5.6.2 มีการปรับปรุงระบบข้อมูล ระบบการวางแผน การนิเทศ

ติดตามผล ให้คล่องตัว สามารถให้บริการได้อย่างรวดเร็ว และคล่องตัว บรรลุภารกิจหลักของศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก

3.5.6.3 มีระบบประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อความเข้าใจอันดี

และเป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครอง ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.6 กลยุทธ์และแนวทางดำเนินการ

3.6.1 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ

3.6.1.1 การบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพมีแนวทาง ดังนี้

1) ส่งเสริมตัวแทนชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก

2) ส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการวางนโยบายและงบประมาณ

เพื่อการดำเนินงานในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ

3) พัฒนาการมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัย และเต็มตามศักยภาพเด็กก่อนเข้าเรียน

4) พัฒนาการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5) สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณให้มีความโปร่งใสและเน้นการพัฒนางานด้านการศึกษาอย่างจริงจัง

3.6.1.2 แผนงาน/โครงการ

1) โครงการอบรมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2) โครงการอบรมด้านนโยบายและงบประมาณ เพื่อการดำเนินงานในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.6.2 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพสูง

3.6.2.1 คุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพครู ดังนี้

1) ส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ

2) ส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กด้านปราชญ์ชาวบ้าน

3) พัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้ารับการอบรมและศึกษาดูงาน

3.6.2.2 แผนงาน/โครงการ

1) ให้ทุนการศึกษาผู้ดูแลเด็กในการศึกษาต่อหลักสูตรปฐมวัย

2) โครงการปราชญ์ชาวบ้านพัฒนาการศึกษา

3) โครงการศึกษาดูงานนอกสถานที่

3.6.3 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

3.6.3.1 ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยมีแนวทาง ดังนี้

1) ส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงทัศนียภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2) ส่งเสริมชุมชนระดมทรัพยากรในการพัฒนาอาคารสถานที่

3.6.3.2 แผนงาน/โครงการ

- 1) โครงการชุมชนร่วมใจพัฒนาทัศนียภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2) โครงการผ้าป่าสามัคคี

3.6.4 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

3.6.4.1 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนการสอน มีแนวทาง ดังนี้

- 1) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา ในการพัฒนาเด็ก
- 2) ส่งเสริมชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.6.4.2 แผนงาน/โครงการ

- 1) โครงการชุมชนจัดทำแผนท้องถิ่นพัฒนาเด็กเล็ก
- 2) โครงการครูอาสาพาน้องเรียน

3.6.5 ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

3.6.5.1 ด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน มีแนวทางดังนี้

- 1) ส่งเสริมชุมชนเห็นความสำคัญศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2) พัฒนากิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ศิลปะพื้นบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3) ส่งเสริมชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.6.5.2 แผนงาน/โครงการ

- 1) โครงการจัดประชุมผู้ปกครอง
- 2) โครงการจัดงานวันเด็ก
- 3) โครงการวันแม่แห่งชาติ
- 4) โครงการไหว้ครู

3.6.6 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.6.6.1 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีแนวทาง ดังนี้

- 1) ส่งเสริมชุมชนกำหนดแผนความร่วมมือในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2) ส่งเสริมให้ชุมชนในการเสนอแนะ การดำเนินงานเครือข่าย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.6.6.2 แผนงาน/โครงการ

1) โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

2) โครงการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเครือข่ายศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก

โดยสรุป ผลการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปได้ว่ายุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมตัวแทนชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพสูง ควรส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนา ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ควรส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงทัศนียภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยุทธศาสตร์ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา ในการพัฒนาเด็ก ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน ควรส่งเสริมชุมชนเห็นความสำคัญศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมชุมชนกำหนดแผนความร่วมมือในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5.2 อภิปรายผล

ในการศึกษา แผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ผู้วิจัยพบประเด็นที่มีความสำคัญสำหรับการนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่าสภาพการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการสนับสนุน การแสดงความคิดเห็น และการช่วยเหลือในงานเพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ แผนงาน และวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากสภาพการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน ยังขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วน ต่างๆ บุคลากรยังขาดประสบการณ์ ยังไม่ได้รับการอบรมความรู้ หรือการสนับสนุนจากผู้บริหาร สภาพแวดล้อมโดยรวมยังไม่ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานที่

กำหนด การพัฒนาหลักสูตรยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อเข้าร่วมกิจกรรม รวมถึงเครือข่ายการพัฒนาเด็กเล็กยังไม่มี การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจทำให้การดำเนินงานยังไม่ต่อเนื่องขาดประสิทธิภาพ ซึ่งเกิดจากการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดการประสานความร่วมมือ การประชาสัมพันธ์กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ระบบการทำงานขาดประสิทธิภาพส่งผลเสียต่อการบริหารงานโดยภาพรวม ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับการวิจัยของธัญพร วงศ์เวียง (2557, น. 107) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนากิจการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านม่วงลาด สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การมีส่วนร่วมในการบริหารงานไม่เป็นไปตามนโยบาย ด้านบุคลากร ครูผู้ดูแลเด็กขาดประสบการณ์ในงาน จบการศึกษาไม่ตรงสาขากำหนด ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สนามเด็กเล็กมีพื้นที่จำกัด ไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดประสบการณ์เก่าชำรุด การจัดทำหลักสูตรเก่าล้าสมัย ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน การติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน ไม่มีประสิทธิภาพ และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย ภูมิพิชาติ หินไชยศรี (2556, น. 100) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนากิจการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอมศรี ตำบลจอมศรี อำเภอเปือย จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงขาดความเข้มแข็ง ผู้บริหารและชุมชนขาดความรู้เรื่องการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย ส่วนด้านมาตรฐานด้านบุคคล บุคลากรครูจบไม่ตรงกับวิชาเอกที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด คือ วิชาเอกปฐมวัยและด้านมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สนามเด็กเล็กเล่นมีพื้นที่จำกัด และไม่มีเครื่องเล่นสนาม บริเวณทำกิจกรรมของเด็กมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน อาคารเรียนไม่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ มาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรยังใช้หลักสูตรตัวอย่างของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น และมาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ยังขาดความรู้เรื่องเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองไม่เข้าร่วมกิจกรรม และสุทินา ศิลาสิทธิ์ (2558, น. 113) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนาจำปา ตำบลนาจำปา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงขาดความเข้มแข็ง ผู้บริหารและชุมชนขาดความรู้เรื่องการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย ส่วนด้านมาตรฐานด้านบุคคล บุคลากรครูจบไม่ตรงกับวิชาเอกที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด คือ วิชาเอกปฐมวัยและด้านมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สนามเด็ก

เล็กเล่นมีพื้นที่จำกัด และไม่มีเครื่องเล่นสนาม บริเวณทำกิจกรรมของเด็กก็มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน อาคารเรียนไม่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ มาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรยังใช้หลักสูตรตัวอย่างของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น และมาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาตรฐานด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ยังขาดความรู้เรื่องเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองไม่เข้าร่วมกิจกรรม

2. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ สรุปได้ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรส่งเสริมตัวแทนชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วม และเห็นความสำคัญของการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และควรส่งเสริมชุมชนกำหนดแผนความร่วมมือในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานมีทิศทางที่ชัดเจน และแก้ไขปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาค เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์จะช่วยกำหนดโครงการวิธีการต่างๆ ที่จะสามารถดำเนินงานได้ตามขั้นตอน เพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการวิจัยของ บุษบง ลาเทิง (2552, น. 100) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ พบว่า ควรส่งเสริมให้ตัวแทนชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่างๆ ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้ได้รับความรู้เพิ่มเติม สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนให้ชุมชนส่งเสริมการเรียนการสอน ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ พบว่าอยู่ในระดับมาก สุชาติดา แขวงเมือง (2555, น. 100-113) ได้ศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นไปในแนวเดียวกัน ส่งเสริมงบประมาณให้เพียงพอ ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความตื่นตัวอยู่เสมอ สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้ศึกษาต่อ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องสะอาด อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง มีพื้นที่ใช้สอยในการทำกิจกรรมอย่างเหมาะสม มีเครื่องเล่นสนามเพียงพอด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร ควรใช้หลักสูตรเดียวกันและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน

การจัดทำหลักสูตร บรรจุเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ในหลักสูตร เป็นหลักสูตรที่ง่ายและเกี่ยวข้องกับเด็ก ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน ควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนงบประมาณ จัดตั้งชมรมผู้ปกครอง ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทุกระดับ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายประสานงานระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภูมิพิชาติ หินไชยศรี (2556, น. 100) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอมศรี ตำบลจอมศรี อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมบุคลากรมีคุณภาพตรงตามวิชาชีพ เด็กได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้น่าอยู่ ปลอดภัยเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมชุมชนและหน่วยงานทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมชุมชนในการผลักดันเครือข่ายในการพัฒนาศูนย์ ธีรพร วงศ์เวียง (2557, น. 107) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านม่วงลาด สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมตัวแทนชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพสูง ควรส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนา ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ควรส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงทัศนียภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยุทธศาสตร์ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา ในการพัฒนาเด็ก ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน ควรส่งเสริมชุมชนเห็นความสำคัญศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมชุมชนกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สุทินา ศิลาสิทธิ์ (2558, น. 113) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนจำปา ตำบลนาจำปา อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ผลการวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพควรส่งเสริมให้ตัวแทนชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและงบประมาณเพื่อการดำเนินงานในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีคุณภาพ และการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมและสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัยและเต็มตามศักยภาพเด็กก่อนเข้าเรียน ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นตรงตามมาตรฐานวิชาชีพส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมสนับสนุนพัฒนาคุณภาพครูผู้ดูแลเด็กด้านปราชญ์ชาวบ้าน และพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้ารับการ

อบรมและศึกษาดูงาน ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงทัศนียภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และส่งเสริมชุมชนระดมทรัพยากรในการพัฒนาอาคารสถานที่ ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนการสอนควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก และส่งเสริมชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วนควรส่งเสริมชุมชนเห็นความสำคัญศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรพัฒนากิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ศิลปะพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และควรส่งเสริมชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการพัฒนาศูนย์ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมชุมชนกำหนดแผนความร่วมมือในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และควร ส่งเสริมให้ชุมชนในการเสนอแนะการดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สุมาลี เขาเพชร (2559, น. 113) ได้ศึกษายุทธศาสตร์การดำเนินงานต่อการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหมุ่มน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ผลการวิจัยพบว่า 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพควรส่งเสริมตัวแทนชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ควรส่งเสริมบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพครู ควรส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นและตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ 3) ควรส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงทัศนียภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4) ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชนและสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก 5) ควรส่งเสริมชุมชนเห็นความสำคัญศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ 6) ควรส่งเสริมเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็ก ชุมชนและผู้ปกครองให้มีบทบาทหน้าที่ และร่วมแรงร่วมใจในการที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพต่อไปส่งผลประเมิณความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนพบว่า เกิดการร่วมมือร่วมแรง ความสามัคคี การเสียสละ การระดมความคิดเห็น ของกลุ่มที่เข้าร่วมประชุมที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะแก้ปัญหาด้านการศึกษาอย่างแท้จริงแต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดโอกาสให้พลังมวลชน ประชาชน ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม มามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมในแต่ละครั้งแต่ควรระมัดระวังไม่ให้ประชาชนคิดว่าเป็นการบังคับหรือ

หาผลประโยชน์ ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วยความเต็มใจ

5.3.1.2 ควรส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักบทบาทสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเช่นองค์การบริหารส่วนตำบลจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้ในสิทธิ หน้าที่ บทบาท ของประชาชนในหารเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในชุมชน ทุกเพศ ทุกวัย และรณรงค์ทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน เสียงตามสาย สื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายประชาสัมพันธ์ หรืออินเทอร์เน็ต เพื่อให้ประชาชนเห็นความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการปฏิบัติการ ผลประโยชน์ และการติดตามผล โดยดำเนินการมาตรการเชิงรุก เข้าถึงประชาชนอย่างต่อเนื่องอย่างจริงจัง

5.3.1.3 ควรมีการฝึกอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องการจัดทำแผนเพื่อสร้างจิตสำนึกให้มีความสำคัญกับความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครบทุกศูนย์ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล โพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเข้าร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.2.2 ควรศึกษาผลการประเมินผลการใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล โพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์หลังจากที่ได้ดำเนินการใช้แผนไปแล้ว 3 ปี เพื่อจะได้รับทราบความเปลี่ยนแปลงผลดีผลเสียของการใช้และจะได้นำผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพของแผนในอนาคตต่อไป

5.3.2.3 ควรศึกษาคุณภาพของการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล โพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์เพื่อจะได้นำมาใช้ในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ